VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa (nr 106)**

z dnia 6 czerwca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa (nr 106)

6 czerwca 2018 r.

Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Macieja Małeckiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– wniosek i poprawkę zgłoszone w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2411, 2411-A i 2542).

W posiedzeniu udział wziął: **Krzysztof Tchórzewski** minister energii wraz ze współpracownikami, **Artur Szymon Michalski** zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Iwona Kubaszewska**, **Wiesław Kozioł** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Konrad Nietrzebka**, **Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa na posiedzeniu Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa.

Stwierdzam kworum.

Witam pana ministra energii pana Krzysztofa Tchórzewskiego wraz ze współpracownikami. Witam pana prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pana Artura Michalskiego wraz ze współpracownikami. Bardzo serdecznie witam państwa posłów i wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu Komisji.

Proszę o wyciszenie rozmów.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie wniosku i poprawki zgłoszonych w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw. Są to druki nr 2411, 2411-A i 2542. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego.

W dniu dzisiejszym na posiedzeniu plenarnym Sejmu odbyło się drugie czytanie ustawy z druków nr 2411, 2411-A i 2542. W czasie drugiego czytania zgłoszono jeden wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz jedną poprawkę. Sejm skierował ustawę wraz z wnioskiem i poprawką do Komisji w celu przygotowania dodatkowego sprawozdania.

Przystępujemy do rozpatrzenia dalej idącego wniosku o odrzucenie projektu w całości. Nie widzę przedstawiciela wnioskodawców. Jest. Panie pośle, rozumiem, że jest pan upoważniony przez przewodniczącą klubu.

Poseł Marek Sowa (N) – spoza składu Komisji:

Tak jest. Panie przewodniczący, wniosek jest oczywisty.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie pośle, momencik.

Poseł Marek Sowa (N) – spoza składu Komisji:

Tak, tak. Powiedziałem: „tak jest”. Klub Nowoczesnej złożył wniosek o odrzucenie.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Jest pan upoważniony.

Poseł Marek Sowa (N) – spoza składu Komisji:

W imieniu klubu przedstawiałem wniosek. Jestem upoważniony.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dobrze.

Poseł Marek Sowa (N) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, sytuacja jest oczywista. Wprowadzacie nową daninę, która obciąży Polaków w okresie dziesięciu lat w kwocie 18 mld zł. Jest to główny powód złożenia naszego wniosku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Proszę pana ministra Krzysztofa Tchórzewskiego.

Minister energii Krzysztof Tchórzewski:

Zarówno w trakcie pierwszego czytania, jak i w trakcie drugiego czytania poinformowałem zebranych o oświadczeniach prezesów spółek dotyczących pokrycia kosztów opłaty paliwowej w ramach obniżenia rentowności spółek w związku ze znacząco zwiększoną sprzedażą związaną z likwidacją znacznej części nieprawidłowości występujących przy sprzedaży, jeżeli chodzi o opłacanie podatku VAT. Powtórzę informacje dotyczące wielkości sprzedaży.

Jeżeli porównamy wielkość sprzedaży oleju napędowego w grudniu 2015 roku i w grudniu 2017 roku, to sprzedaż w grudniu 2017 roku w stosunku do grudnia 2015 roku wzrosła aż o 51%. Systematycznie wzrastała we wszystkich miesiącach. Taki wzrost sprzedaży przy jednoczesnych stałych kosztach w przedsiębiorstwach paliwowych spowodował okoliczności zwiększające poziom zysku do tego stopnia, że spółki w ramach uzasadnienia swojej decyzji stwierdziły, że są gotowe do tego, żeby uczestniczyć w pewnej formie działań związanych z obniżeniem emisji w Polsce, w związku z tym, że paliwa są źródłem emisji. Z tego tytułu były przekazane takie deklaracje.

Nie jest tak, jak było powiedziane na sali plenarnej, że są to naciski ministra, dlatego że deklaracje padły odpowiednio wcześniej. Są to deklaracje wyrażone bezpośrednio przez przedstawicieli prezesów zarządów spółek. Powtarzam tylko te rzeczy, które zostały przekazane w komunikatach prasowych. Zresztą na poprzednim posiedzeniu komisji sejmowej, naszej Komisji, dokładnie je odczytałem.

Chciałbym stwierdzić, wyraźnie podkreślić, że uzasadnienie, iż jest to dodatkowa danina, w tym momencie nie ma podstawy, tym bardziej że rzeczy te są publiczne. Po drugie, oczywistą sprawą jest obecna wielkość sprzedaży. Wielkość sprzedaży w roku bieżącym utrzymuje się na podobnym poziomie.

Jeżeli tak się do tego odniesiemy, to będzie oznaczało, że wcześniejsze straty spółek paliwowych, straty dochodów skarbu państwa, straty w zakresie możliwości inwestycyjnych spółek paliwowych w ciągu poprzednich lat nawet z punktu widzenia dochodów państwa ogółem były olbrzymie. Można ocenić, że z punktu widzenia rentowności samej spółki Orlen, z punktu widzenia jej możliwości inwestycyjnych spółka w ciągu wcześniejszych siedmiu lat, licząc od roku 2015 w dół – do roku 2009, straciła około 20 mld zł ze środków, które miałaby na inwestycje. Mówię nie tylko o tych środkach, o których mówiliśmy wcześniej w zakresie strat dochodu państwa. Straty w dochodach państwa były z tytułu strat, braku dochodów do budżetu związanych z nieprawidłowościami w zakresie VAT. Jednocześnie sprzedaż, że tak powiem, pozarejestrowa, nielegalna powodowała, że wszystkie firmy paliwowe na rynku, zarówno firmy państwowe, jak i firmy prywatne, które legalnie pracowały, poniosły z tego tytułu konkretne straty związane właśnie z tym, że zyski zostały ulokowane gdzieś w sposób nielegalny. Wiele wskazuje na to, że poza granicami kraju, ale to już jest przedmiot dochodzenia innych organów niż władze administracyjne państwa.

Dlatego wnoszę do Wysokiej Komisji o odrzucenie wniosku.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Panie pośle, pan przedstawił wniosek, pan minister się odniósł. Myślę, że rozstrzygniemy to w głosowaniu. Kto z państwa...? Proszę bardzo, pan przewodniczący Włodzimierz Karpiński.

Poseł Włodzimierz Karpiński (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Trochę zmroziła mnie informacja tak jawnie przekazana przez pana ministra, że pan minister rozmawiał z prezesami i oni...

Minister energii Krzysztof Tchórzewski:

Nie rozmawiałem, odczytałem komunikaty prasowe. W tej sprawie nie rozmawiałem. W tej sprawie akurat tak się złożyło. Do mikrofonu na posiedzeniu Komisji. W tej sprawie nawet nie miałem kiedy rozmawiać z prezesami spółek przed ich oświadczeniem. Chciałbym wyraźnie podkreślić, że odczytałem komunikat prasowy. Podkreślam jeszcze raz, że skorzystałem z komunikatu prasowego. Na poprzednim posiedzeniu Komisji odczytałem komunikat prasowy. Jeżeli jest potrzeba, mogę jeszcze odczytać.

Poseł Włodzimierz Karpiński (PO):

Dobrze. Nie chciałem zdenerwować pana ministra. Na szczęście jest stenogram. Jestem przekonany, że pan minister zaczął swoją wypowiedź od słów „w rozmowie z prezesami". Później rzeczywiście powoływał się pan na komunikaty prasowe.

Tak czy inaczej mamy do czynienia z kuriozalnym oświadczeniem, że prowadzący sprawy spółek prawa handlowego świadomie decydują się na działalność zmierzającą do obniżenia ich rentowności. Muszę powiedzieć, że po raz pierwszy spotkałem się z czymś takim. Jestem zszokowany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu?

Sekretarz Komisji Wiesław Kozioł:

Za 9 głosów, 13 przeciwnych, 1 głos wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Wniosek nie uzyskał poparcia Komisji.

Przechodzimy do kolejnego wniosku, do poprawki w sprawie zmiany tytułu ustawy. Bardzo proszę o uzasadnienie poprawki przez wnioskodawcę.

Poseł Marek Sowa (N) – spoza składu Komisji:

Proszę państwa, zdaję sobie sprawę, że do tak określonego tytułu ustawy mogą być zastrzeżenia legislacyjne, ale sami często państwo praktykujecie, że tytuł ustawy jest zupełnie inny, marketingowy, a później dopisujecie zmiany kolejnych ustaw. Korzystając z wzorca, który państwo wprowadziliście chociażby przy zmianie Kodeksu wyborczego, chciałbym, żeby ustawa nazywała się dokładnie tak, zawierała w swoim tytule przedmiot, konsumowała w całości to, czego dotyczy. W związku z powyższym, jak wiadomo, nie wprowadzacie państwo żadnych nowych podatków, więc proponuję tytuł „o nowej daninie Paliwo Plus 10 gr oraz o zmianie niektórych innych ustaw". Bardzo państwa proszę o przyjęcie takiego tytułu.

Muszę powiedzieć jeszcze tylko jedno zdanie. Panie ministrze, proszę nie zaklinać rzeczywistości tym, że nie obciąży to Polaków, dlatego że państwo napisaliście to w ocenie skutków regulacji. Wpisaliście państwo wprost w ocenie skutków regulacji, jak się rozłoży ów ciężar: 7,3 mld zł, 7,6 mld zł to będzie obciążenie rodzin i gospodarstw domowych, 7,6 mld zł to będzie obciążenie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, 7,6 mld zł bądź 7,7 mld zł to będzie obciążenie dużych przedsiębiorstw. Duże przedsiębiorstwa faktycznie mają wprowadzać opłatę przesyłową, nie wiem, czy w takiej wysokości, ale wpisaliście to państwo w ocenie skutków regulacji, a więc teraz nie ma się co zaklinać. Gdyby było tak, że nie obciąży to Polaków, to od razu trzeba było wprowadzić, że tylko duże przedsiębiorstwa będą obciążone i że nie przejdzie to na nikogo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan minister Krzysztof Tchórzewski.

Minister energii Krzysztof Tchórzewski:

Przy przygotowaniu ustawy tak to wynikało z zamiarów. Przygotowując ustawę, patrzyliśmy z punktu widzenia ewentualnych skutków, które mogą być, ale pozytywne decyzje

zarządów spółek spowodowały, że wynik końcowy jest inny niż przygotowane przez nas skutki ustawy. Przygotowując ustawę, przyjmowaliśmy taką możliwość, tymczasem stało się inaczej. Zostało to zapisane. Rzeczywiście wyszliśmy z ustawą, jak jest zapisane.

Z drugiej strony chciałbym też podkreślić, że chciałbym życzyć, żeby taka rentowność spółek paliwowych po odjęciu wszystkich kosztów związanych z opłatą paliwową była także wtedy, kiedy kiedyś będziecie. Jak to bywa w życiu, fortuna polityczna kołem się toczy. Chciałbym życzyć, żebyście potrafili utrzymać rentowność na takim poziomie. Biorąc pod uwagę skutki ubiegłych lat, mogę w to wątpić, ale chciałbym tego życzyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan przewodniczący Włodzimierz Karpiński.

Poseł Włodzimierz Karpiński (PO):

Dziękujemy bardzo, panie ministrze, za życzenia, dlatego że życzy pan dobrze polskiej gospodarce i polskim obywatelom. Wydaje mi się, że każdy rząd, każdy minister przysięgając, że będzie stał na straży praw, a przede wszystkim dobra Rzeczypospolitej i jej obywateli, chyba wypowiada owo przyrzeczenie świadomie.

Mówię z całą sympatią, dlatego że nie chcę denerwować pana ministra. Jest to dla pana bardzo trudna sytuacja, szczególnie że papiery mówią co innego. Skoro tak jest, to czy decyzje – teraz już nie wiem, czy tylko prezesów, czy zarządów spółek – są ujęte w formie jakiejś uchwały, zmiany strategii, czy są na to jakieś dokumenty oprócz słowa? Jeszcze niedawno były pan poseł Jasiński był prezesem, a już go nie ma. Nie wiem, jak to traktować, jeżeli to on dawał to słowo. Czy są jakieś decyzje, które są mniej ulotne niż słowa? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan przewodniczący Wojciech Zubowski.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, przysłuchując się dzisiaj wystąpieniom posłów opozycji na sali plenarnej, miałem wrażenie, że macie państwo, przepraszam za określenie, problemy z czytaniem ze zrozumieniem. Oczekujecie państwo merytorycznej dyskusji na temat ustawy, nad którą pracujemy, tymczasem to, co działo się na sali plenarnej, a co, jak widzę, powielacie państwo na posiedzeniu Komisji, to po prostu wylewanie jakiegoś ścieku populizmu – i tyle. Macie państwo doskonałą wiedzę, że były oświadczenia, były komunikaty ze strony spółek paliwowych. W jednym wystąpieniu jeden parlamentarzysta stwierdził, że pewne koszty poniosą rodziny, a jednocześnie koszty poniosą spółki, co po prostu jest niemożliwe. Jak zauważyłem, na dzisiejszym posiedzeniu dla państwa największą troską jest to, czy przypadkiem nie odbije się to, nie wiem, chociażby na kwestiach konkurencyjności zagranicznej koncernów paliwowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan poseł Zdzisław Gawlik.

Poseł Zdzisław Gawlik (PO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, gdyby nie pan przewodniczący Zubowski w ogóle nie zabierałbym głosu. Padły głosy, że jakoby słabo znamy treść aktu prawnego i uzasadnienia. Dzisiaj potwierdziłem, że lepiej znam ten tekst niż przedstawiciele rządu. Porównajmy stenogramy z poprzednich posiedzeń Komisji oraz dzisiejsze posiedzenie plenarne. Jestem lepiej przygotowany do ustawy. Oczywiście zgłaszałem merytoryczne uwagi, jak pan wie. Czy którekolwiek z pytań znalazło odpowiedź w toku prac nad ustawą? Żadne. Jeżeli były odpowiedzi, to były błędne i nieprawdziwe. Co innego mówiono w trakcie prac Komisji, a co innego jest wpisane w uzasadnieniu.

Jako Komisja... Po raz kolejny zwracam na to uwagę. Mówię to dlatego, choć wiem, że nie warto mówić, ponieważ wynik będzie jasny i oczywisty, ale mówię to dlatego, że mamy pierwsze doświadczenia. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli mówił na posiedzeniu tej Komisji – jest to zaprotokołowane – że jest prośba ze strony Mini-

sterstwa Energii, którą po części rozumiem, w związku z roszczeniami zgłoszonymi przeciwko Polsce, żeby zachować dużą dyskrecję. Niemniej tego typu sytuacje, tego typu stanowienie prawa, jak to tutaj robimy, kiedy tak naprawdę nie wiemy, co oznaczają poszczególne treści, jest naprawdę ryzykowne. Bałbym się podnosić rękę za taką ustawą, dlatego że będzie to casus lipca ubiegłego roku, tyle tylko że za jakiś czas. Jestem przekonany, że tak będzie, patrząc na to, jak się rozjeżdżają nożyce między tym, co wynika z treści ustawy, tym, co wynika z uzasadnienia, a tym, co słyszę.

Nie wiem, kto to przyniósł. Pana posła Małeckiego jeszcze wtedy nie było, ale pan był, pamięta pan dyskusje nad ustawą. Też były biokomponenty. Pojawiła się data wsteczna. Na posiedzeniu Komisji przeszedł wrzesień 2016 roku. Ktoś się zreflektował i w nocy przepis ten został usunięty. Wszystko mam zgromadzone. Przy okazji tych ustaw pojawiają się takie kwiatki. Pamięta pan również, kto bronił tej ustawy, w którym miejscu na sali siedział. Powinniśmy zwracać uwagę na takie sytuacje. Na kwestie merytoryczne.

Co do kwestii ceny – wcale nie mam wątpliwości, ale nie będę tego powtarzał, ponieważ nie ma to sensu, jeżeli ktoś uważa inaczej. Niemniej jeżeli chodzi o kwestie merytoryczne, robimy sobie – chociaż tak naprawdę nie sobie – kłopot. Jest przykład lipca. Przyszła pani przewodnicząca Malik, która sprawozdawała i prowadziła tę ustawę. Przykład lipca 2017 roku pokazuje, że wystarczyło dwa i pół miesiąca, żeby roszczenia przeciwko Polsce wynosiły 3 mld. Oczywiście minister prosi o dyskrecję. Rozumiem to, ponieważ jest to sprawa delikatna. Każdy dzień, każda wypowiedź może powodować, że koszty będą jeszcze większe. Takiego prawa i w taki sposób nie powinniśmy stanowić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący Włodzimierz Karpiński.

Poseł Włodzimierz Karpiński (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Chyba po raz ostatni zabieram głos. Mam tylko uwagę do pana przewodniczącego Zubowskiego, że między innymi pan w okresie, kiedy był pan przewodniczącym, był monitowany, żeby próbować rozmawiać bardzo szeroko i interdyscyplinarnie przy planowaniu pracy Komisji. Dzisiaj mamy dosyć kuriozalną sytuację, jeżeli chodzi o stanowienie prawa. To z jednej strony. Z drugiej strony dowiadujemy się, że jest zmiana władztwa nad firmami, które są filarami owych przepisów, mają wdrażać owe przepisy, są filarami wdrażania owych przepisów, mówiąc może tak bardziej bezpośrednio. Jeżeli w tym kontekście nie możemy się spotkać i rozmawiać na przykład o perspektywie rozwoju – jak było to do tej pory na posiedzeniach Komisji Skarbu Państwa – poszczególnych sektorów, w tym sektora paliwowego, dlatego że nie są zapraszani prezesi poszczególnych spółek, to wybaczy pan, ale siłą rzeczy cisną się na usta różne pytania, między innymi w tym celu, o którym mówił pan profesor Gawlik, żeby nie generować takich rzeczy przez tworzenie prawa na łapu-capu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania.

Kto jest za rekomendowaniem przyjęcia przez Sejm poprawki, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Wiesław Kozioł:

Za 10 głosów, 12 przeciwnych, 0 głosów wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Poprawka została negatywnie zaopiniowana przez Komisję.

Pan przewodniczący, pan poseł Wojciech Zubowski.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Proszę państwa, pozwolę sobie jeszcze zabrać głos w temacie dotyczącym zmiany władztwa spółek. Krótka informacja. Komunikat, o którym mówiliśmy, o którym mówił pan minister, był to komunikat, jeżeli dobrze pamiętam, z marca tego roku. Zmiana zarządu spółki to był luty tego roku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pozostaje nam jeszcze wybrać posła sprawozdawcę. Proponuję, żeby sprawozdawcą był pan przewodniczący Wojciech Zubowski. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji lub inna kandydatura? Nie widzę. W takim razie stwierdzam, że Komisja wybrała pana przewodniczącego Wojciecha Zubowskiego na sprawozdawcę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Protokół z załączonym pełnym zapisem będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję.